

Zasavski TEDNIK

Štev. 47

TRBOVLJE, 16. novembra 1960

Cena 10 din - Leto XIII

-Zasavski tednik- glasilo SZDL občinskih odborov SZDL Trbovlje, Hrastnik, Zagorje in Litija - Urejuje uredniški odbor - Odgovorni urednik Stane Suštar - Naslov: Uredništvo in uprava -Zasavskega tednika-, Trbovlje, Trg revolucije 28 - Telefon 80-191 - Račun pri Komunalni banki Trbovlje 600-714-1-148 - List izhaja vsako sredo - Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din, mesečna 40 din - Cena izdaja v kolportuži 10 din - Tisk: Tiskarna Časopisnega podjetja -DELO- v Ljubljani - Rokopisi morajo biti v uredništvu najkasneje vsak ponedeljek zjutraj - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

TEDNIKOV OKVIR

Zadnje čase vse pogosteje govorimo o standardu. Se posebej v zvezi z uveljavljanjem novih najemnin za poslovne prostore. Dosedanje izkušnje potrošnikov v zvezi z uveljavljanjem raznih ukrepov in odlokov namreč kažejo, da gospodarske organizacije in posamezniki neupravičeno navijajo cene. Razumljivo je, da potrošniki tak način višanja dohodkov brez vseh prizadevanj najostreje obojujejo. Vendar ne vedno uspešno.

Tudi v našem Zasavju sprejemajo občinski ljudski odbori odloke o najemninah za poslovne prostore. Litijški občinski ljudski odbor je o predlogu odloka razpravljal na seji dne 17. oktobra. O osnutku odloka je

AKTUALNO - STANDARD

poročal predsednik sveta za stanovanjske in komunale zadeve občinskega ljudskega odbora Litija. Ob koncu poročila je predsednik sveta poudaril, da so bili člani sveta za stanovanjske in komunale zadeve mnenja, da se povišanje najemnin za poslovne prostore ne sme odražati na račun življenjskega standarda.

Potem ko je poročalec končal z izvajanjem, je načelnik oddelka za gospodarstvo litijskega ObLO pripomnil, da predlog odloka o najemninah za poslovne prostore zagotavlja, da se bodo v prihodnje lažje urejevali poslovni prostori na območju litijske občine. Nato je pa še poudaril, da priporočilo sveta za stanovanjske in komunale zadeve, da se naj povišanje najemnin ne bi odrazilo na račun življenjskega standarda, nima nobene zakonske osnove(!).

Cudno pojasnilo. Se posebej, ker so se člani sveta za stanovanjske in komunale zadeve ob sprejemu novega odloka o najemninah za poslovne prostore čutili dolžne opozoriti, da gospodarske organizacije in posamezniki ne bi ob uveljavljanju novih najemnin za poslovne prostore neupravičeno navijali cen in tako brez prizadevanj delovnega kolektiva višali dohodek.

Dvig življenjskega standarda je namreč skrb nas vseh! Zato je bilo povsem umestno priporočilo sveta za stanovanjske in komunale zadeve ObLO Litija in še bolj nerazumljivo pojasnilo na priporočilo. Stvari je treba reševati življenjsko in ne vselej administrativno, skozi očala zakonov, ki, kot vemo, včasih zastajajo za splošnim družbenim razvojem. (ma)

Tovariš Boris Kraigher na obisku v Hrastniku

V ponedeljek je obiskal Hrastnik predsednik Izvršnega sveta Slovenije, tovariš Boris Kraigher v spremstvu sekretarja sekretariata IS za industrijo inž. Viktorja Kotnika.

Na sedežu hrastniškega občinskega ljudskega odbora se je pogovarjal z zastopniki občinskega ljudskega odbora, občinskega komiteja ZKS, občinskega odbora SZDL, občinskega sindikalnega sveta in drugimi o problemih hrastniške komune.

Po razgovorih si je v spremstvu sekretarja ObK ZKS Hrastnik Marijana Orožna, predsednika ObLO Staneta Brečka in predsednika ObLO SZDL Franca Grešaka ogledal novo stanovanjsko naselje na rudniku, obrat rudnika Trbovlje - Hrastnik na Novem Dolu, Tovarno kemičnih izdelkov, Steklarno, Zidani most in Papičnico v Radečah.

Tovariš Boris Kraigher se je še posebej zanimal za probleme komunale graditve; zanimal se ga pa še investicije v industrijo hrastniške občine v zvezi z rekonstrukcijami nekaterih večjih gospodarskih organizacij.

DVODNEVNI SEMINAR ZA MLADINSKE AKTIVISTE V TRBOVLJAH

Nove oblike dela

Prejšnji teden je občinski komitej Ljudske mladine organiziral dvodnevni seminar za mlade aktiviste v komunah. Razpravljali so predvsem o novih oblikah idejno-vzgojnega dela in o večjem vključevanju mladine v družbeno samoupravljanje tako v šolah kakor tudi na terenu.

Prvi dan seminarja je bil posvečen zlasti problemom mladinskih aktivov v podjetjih, analizirali so delo šolskih skupnosti ter se lotili vprašanj, ki teže mladinske funkcije pri vsakdanjem delu. Da se problemi čim podrobneje osvetli in rešijo, je drugi dan seminarja potekal v delu komisij.

VACANI BODO DOBILI TELEVIZOR

Na Vačah so že nekaj časa razmišljali, kako bi prišli do televizijskega sprejemnika. Kot vse kaže, se jim bo že kmalu uresničila želja. Televizor bodo kupili z združenimi močmi, nekaj sredstev bo dala tamkajšnja kmetijska zadruga, nekaj občinski Svet Svoboda, nekaj občinski odbor SZDL, nekaj sredstev bodo zbrali pa tudi sami prebivalci Vač.

OB KONFERENCAH KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL V ZASAVJU

V odborih mnogo več neposrednih proizvajalcev

Te dni so v vsem Zasavju letne konference krajevnih organizacij SZDL. Poudariti velja, da so konference krajevnih organizacij Socialistične zveze organizacijsko in vsebinsko mnogo bolj pripravljene kot zadnje konference osnovnih organizacij SZDL.

O poteku letnih konferenc krajevnih organizacij Socialistične zveze nam poročajo naši dopisniki:

LITIJA

V litijski občini bodo predvideno zaključili konference krajevnih organizacij SZDL v nedeljo, 20. novembra. V soboto je bila konference krajevnih organizacij SZDL v Ribčah, v nedeljo so pa bile letne konference v Jevnici, Polšniku, Gradiških Lazah in Stangli. Ostale konference krajevnih organizacij SZDL v Zavrstniku, Veliki Kostrevnici, Podšenturju, Vačah, Gabrovki, Kresnicah, Čr-

ZAGORJE OB SAVI

Prejšnji teden so imele letne konference krajevnih organizacij Socialistične zveze v Cerniku, Zagorju, Selu in Lokah Kisovcu. Tako se je na konferenci krajevnih organizacij SZDL v Lokah-Kisovcu zbralo kar 300 članov Socialistične zveze. Letne konference ostalih krajevnih organizacij SZDL na območju zagorske občine so bile v nedeljo.

Letne konference krajevnih organizacij Socialistične zveze v zagorski občini so bile organizacijsko in vsebinsko zelo dobro pripravljene, še posebej letna konference KO SZDL Zagorje-center.

Na letnih konferencah krajevnih organizacij SZDL v zagorski občini so precej govorili tudi o osnutku petletnega perspektivnega načrta gospodarskega razvoja zagorske občine in o sodelovanju krajevnih organizacij SZDL ter članstva SZDL pri urejanju preostalih komunalnih vprašanj.

TRBOVLJE

Član Socialistične zveze v trboveljski občini so opravili doslej volilne sestanke, na katerih so izvolili delegate za letne konference krajevnih organizacij SZDL. V nedeljo sta bili prvi letni konferenci KO SZDL v Gabrskem in v Čeah. Te dni bodo letne konference krajevnih organizacij SZDL v središču Trbovelj, v nedeljo, 20. no-

vembra, pa še letni konferenci krajevnih organizacij SZDL na Dobovcu in Kleku.

HRASTNIK

Prejšnji teden so v hrastniški občini končali z letnimi konferencami krajevnih organizacij SZDL. Konference so bile skoro povsod dobro pripravljene in tudi dobro obiskane. V razpravi so člani Socialistične zveze opozorili na najrazličnejše probleme, ki jih bo treba reševati v naslednjih letih. Skratki povsod so poudarili, da je treba kar najtesneje sodelovati s krajevnimi odbori oziroma s svetom novanjških skupnosti ter z vsemi organizacijami in društvi, ki delujejo na področju posameznih krajevnih organizacij Socialistične zveze.

Najbolje pripravljene in obiskane so bile konference v Zelniku, Jelovcu, Marnem, Bobnu, Jagjenici, Zidanem mostu in Hrastniku; slabše je pa bilo v Radečah, Krvicah, Svibnem in Vrhovem.

Sestav novoizvoljenih odborov krajevnih organizacij SZDL v hrastniški občini je vsestransko zadovoljiv, saj je od skupno

264 novoizvoljenih članov KO SZDL kar 60 žena in 48 mladincev. V odbore je bilo izvoljenih tudi mnogo več neposrednih proizvajalcev kakor prejšnja leta. To daje upati, da bodo odbori krajevnih organizacij Socialistične zveze v hrastniški občini v prihodnje sposobnejši reševati tekoče probleme.

Z LETNE SKUPŠČINE SVETA SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV V LITJI

Preteklo nedeljo je bila v Litiji redna skupščina občinskega Sveta Svobod in prosvetnih društev. Dogovor se je udeležilo največ mladih ljudi, kar dokazuje, da so se le-ti pričeli v večji meri vključevati v Svobodo in prosvetna društva.

Iz poročil je bilo razvidno, da je bila kulturno-prosvetna dejavnost na območju litijske občine razgibana, to pa predvsem po zaslugi okoliških društev, ki so uprizarili v zadnji sezoni precej iger in priredil ter sodelovali na proslavah.

Razprava je bila osredotočena predvsem na načrte za novo sezono. Delegati so iznesli vrsto

izkušenj in predlogov. Predvsem so ugovarjali, da so bila zlasti delavna tista prosvetna društva in Svobode, ki so imela slabše materialne pogoje in manj ljudi, kot pa društva, ki se jim ni bilo treba vbojati s težavami. V tem oziru zlasti izstopa litijsko delavsko prosvetno društvo Svoboda. Velja pa poudariti, da je imelo to društvo tudi nekatere objektivne težave zlasti še, ker so stali litijski prosvetni delavci ob strani.

Delegati so izvolili tudi nov 15-članski Svet Svobod in prosvetnih društev, v katerem so zastopniki prav vseh litijskih Svobod in prosvetnih društev.

PLENUM OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V TRBOVLJAH

Naloge sindikalnih organizacij

Nagrajevanje, delitev dohodka, gospodarjenje v komunah in izobraževanje v ospredju problematike in nalog sindikalnih organizacij.

Na svoji zadnji seji je občinski sindikalni svet v Trbovljah obravnaval najbolj aktualne naloge sindikalnih organizacij v svetu. V uvodnem referatu je bilo poudarjeno predvsem nekaj od številnih vprašanj, ki obsegajo široko področje dela sindikatov.

Vsekakor je bilo v prvi vrsti na dnevnem redu vprašanje delitve dohodka in nagrajevanja, pri čemer je bilo ugotov-

ljeno, da je vrsta gospodarskih organizacij prešla okvire čakanja na nove predpise o izpolnjevanju sistema nagrajevanja ter samostojno skušala lajšati uveljavljanja načela. Vedno bolj se uveljavlja princip, čim več del nagrajevanja po delovnem učinku, oziroma po možnosti čimprej uvedi kompleksno nagrajevanje, kar je poudarila tudi razprava. Te razprave so prešle okvire večjih

organizacij in se te težnje v polni meri uveljavljajo tudi v manjših organizacijah. V nekaterih se pa še vedno držijo starih načel.

Poseben poudarek je bil nadalje dan delitvi dohodka znatraj gospodarskih organizacij, pri čemer je bilo naglašeno, da morajo rezultati večje proizvodnosti dobiti svoj odraz v celoti v osebnih dohodkih vseh zaposlenih.

Tudi skrb za povečanje realnih osebnih dohodkov morajo sindikalne podružnice in kolektivni posvečati več pozornosti, ne pa ocenjevati osebnih dohodkov na podlagi nominalnih osebnih dohodkov, ki ne morejo dati polnega odraza povečanju realnih dohodkov.

Plenum je tudi opozoril na bližnjo razpravo o perspektivnem gospodarskem načrtu komun, pri čemer se bodo morale gospodarske podružnice zavzeti za čim popolnejše razprave o vprašanju tudi v kolektivih. Vzpostaviti pa bo potrebno, da sindikalne podružnice in sindikalni svet skrbijo za vključevanje zborov proizvajalcev v podjetjih, na katerih člani zbora proizvajalcev seznanjajo kolektive o problematiki komun.

Referat in diskusija sta tudi načela vprašanje prispevka delavcev in uslužbencev za stanovanjsko pravico. Prav sindikalne podružnice morajo to akcijo uveljavljati in ustvarjati stalno nalogu. Diskutanti so pa opozorili med drugim, da ne bi smeli sami prispevek merilo za pridobitev stanovanja, marveč da je potrebno tu upoštevati tudi socialne momente, zaslužne borbe NOV in pod.

Na kraju so člani plenuma po uvodnih mislih referenta Tonea Kukovca spregovorili tudi o izobraževanju v gospodarskih organizacijah in ustanovah ter o potrebi za sestavo programov družbeno-ekonomskih in idejno-vzgojnih izobrazb vodilnih kadrov v podjetjih in ustanovah kakor tudi vseh članov kolektiva, tako kot je to napravil trboveljski rudnik.

Plenum je nadalje izvolil iz kolektivov delegate za bližnjo občinsko konferenco SZDL v Trbovljah.

Ob koncu so se tudi dogovorili o nekaterih organizacijsko-političnih nalogah ter razrešili dosedanjega tajnika Antona Kukovca glede na preobremenjenost kot upravnika Delavske univerze ter izvolili za novega tajnika tov. Jožeta Laznika, dosedanjega tajnika sindikalne podružnice rudnika.

Plenum je nadalje izvolil iz kolektivov delegate za bližnjo občinsko konferenco SZDL v Trbovljah.

Ob koncu so se tudi dogovorili o nekaterih organizacijsko-političnih nalogah ter razrešili dosedanjega tajnika Antona Kukovca glede na preobremenjenost kot upravnika Delavske univerze ter izvolili za novega tajnika tov. Jožeta Laznika, dosedanjega tajnika sindikalne podružnice rudnika.

OBISK NASE PARLAMENTARNE DELEGACIJE V MEHIKI

Jugoslovanska parlamentarna delegacija se muči na obisku v Mehiki. Vodi jo Vladimir Simić, članice delegacije pa so tudi Vida Tomšičeva, Predsednik Mehiške Lopez Mateos je po naši parlamentarni delegaciji poslal pozdrave jugoslovanskim narodom in predsedniku republike Tittu.

DRŽAVNI UDAR V GUATEMALI NI USPEL

Poskus državnega udara proti režimu generala Miguel Roldana je bil neuspešen. Upraniški, po večini iz vrst nižjih oficirjev, so bili aretirani. Vlade enote so upornike zajele, ko so hoteli prevzeti v svoje roke nekaj nižjih vojaških steb. Organizator udara, voditelj revolucionarne stranke, Mondez Montenegro, je trenutno na poti v ZDA.

FRANCOZI DEMONSTRIRAJO

V Parizu in v notranjosti Francije je te dni demonstriralo na deset tisoč Francozov proti prisotnosti zahodnosojniške vojske na francoskem ozemlju. Velike demonstracije so bile v Parizu, v Oradouru, v Monticou, v Oregnu in drugod. Na množičnih zborovanjih so izglasovali resolucije proti prisotnosti nemških čet v Franciji.

DELO ODBOROV GENERALNE SKUPŠČINE OZN

V ekonomskem komiteju Generalne skupščine Organizacije združenih narodov so razpravljali o svetovnem gospodarskem položaju ter o problemu finansiranja nerazvitih držav in perspektiv njihove industrializacije. Indija je prinesla predlog, da naj razvite države daje tisočine svojih dohodkov za gospodarsko pomoč nerazvitim državam. Če bo sprejet predlog Indije, bi bilo za pomoč na razpolago 10 milijard dolarjev na leto.

ZA ENOTNO FRONTO PROTI IMPERIALIZMU

Odbor afriško-azijske solidarnosti, ki je zasadal Bejrut, je v svoji resoluciji ostro obsodil ameriško politiko sodelovanja pri zatiranju osvobodilnih gibanj in poskusov koloniziranja držav, kjer je mnogo surovin in kjer so posebno važne strateške točke. V resoluciji se zahteva odprava vseh tujih vojaških oporišč in preklic vsiljenih pogojev. Odbor je sklenil pošiljati orožje in fondne alžirskim osvobodilnim silam. Dan je bil tudi predlog za ustanovitve sklada reparacij za države, ki so bile oropane svojega imetja. Glede Konga obtožuje izvršni odbor Združene narodove zaradi njihovega ravnanja in poziva Organizacijo združenih narodov, naj prepove svojim organom silehno zlorabljanje oblasti.

VOJASKE CASTI ZA VOJNEGA ZLOČINCA

V Kleku so prejšnji teden pokopali na slovesen način velikega admirala bivše Hitlerjeve vojske monarhice Radečja. Čeprav je bil Radeč vojni obsojenec kot vojni zločinec, so ga pokopali z največjimi vojaškimi častmi ter so se pogreba udeležili visoki oficirji Bundeswehre.

ADENAUER ŽELI ČIMPREJ V ZDA

Iz Bonna poročajo, da bi se za-hodnosojniški kancler Adenauer rad čimprej selil z novim predsednikom ZDA Kennedyjem, in sicer sredi februarja prihodnjega leta.

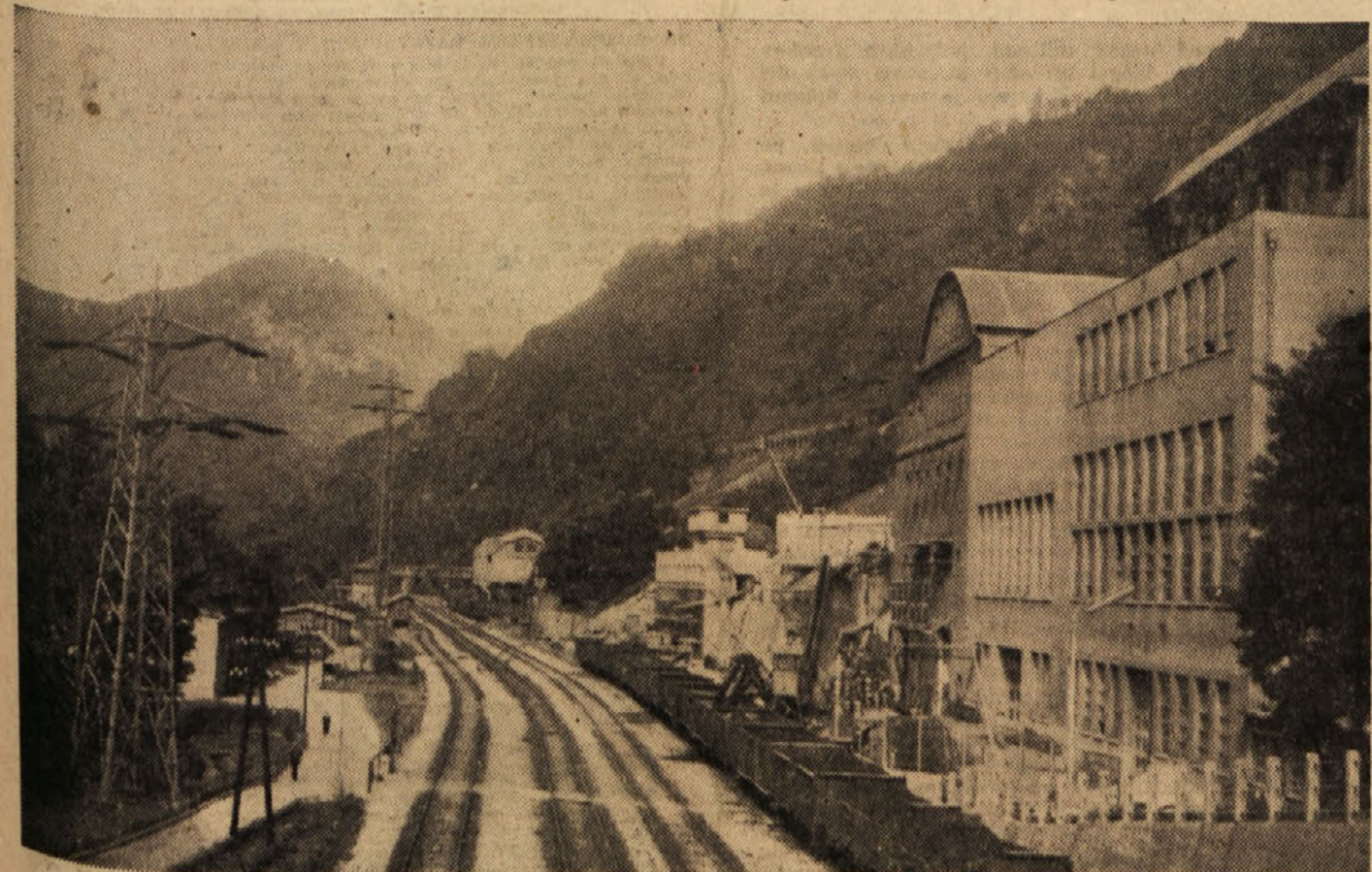
VREME

od 17. do 27. novembra
Nestalno s pogostimi padavinami. Vmesna izboljšanja ne bodo trajala več kakor dva dni. - Ohladitev pričakujemo okrog 19. novembra, a otoplitev okrog 25. novembra.

NADALJNJI IZGLEDI:

V začetku decembra vdor hudega mraza iz Rusije, obenem bo snežilo.

Dr. V. M.

PONOSNO STOJI OB ŽELEZNICI ŽRAVEN ELEKTRARNE TRBOVLJE NOVA TOVARNA ZIDAKOV, KI JIH BODO IZDELOVALI IZ ELEKTROFIZIČNEGA PEPELA. V TRKU SO ZAKLJUČNA DELA. GRADNJO PA OPRAVLJA GRADBENO PODJETJE -ZASAVJE- TRBOVELJ, OTVORITEV TOVARNE BO 28. NOVEMBRA OB 9. URU DOPOLNE. TOVARNA BO NAJPREJ VRŠILA POSKUSNO PROIZVODNJO

Odlični rezultati

Program izobraževanja v obliki Trbovlje teče v polnem razmahu. Pravočasno izdelani programi so pripomogli k prav tako pravočasnemu pričetku sezone 1960-61.

Na Delavski univerzi v Trbovljah smo želeli dobiti nekaj podatkov o razvoju izobraževanja v tej sezoni ter smo bili zelo presenečeni nad doseženimi rezultati, ki jih za osvetlitev širši javnosti statistično ilustriramo:

Večerna politična šola deluje s tremi oddelki, in sicer s prosvetnim, ki ga obiskuje 26 prostovoljnih delavcev komunite, ter dveh oddelkih za kader ZK, sindikate in pod., kjer je 53 slušateljev, torej kar 79 slušateljev večerne politične šole.

V večerni šoli za delavsko samoupravljanje, ki jo trajala tri mesece, je 25 slušateljev, ki so jih prigrisale gospodarske organizacije iz vrst: članov DS in UO, medtem ko je že 30 prigrisalev za drugo izmeno.

V večerni ekonomski srednji šoli je 83 slušateljev, in sicer 43 v I. letniku in 40 v II. letniku.

V večerni dvoletni administrativni šoli je 60 slušateljev.

POSLOVILI SO SE OD NJE

Tovarišica Pavla Baloh se je rodila v Trbovljah 21. decembra 1898 in je kot babica delala 37 let. V tem času je pomagala 4.940 novorojenkom na svet. Do leta 1945 je delala kot babica doma in v bolnišnici, od

leta 1945 pa kot uslužbenka Zdravstvenega doma v Trbovljah.

Plodna je bila njena življenjska pot in seveda naporna. Ob tej priliki se ji kolektiv sindikata zdravstvenih delavcev in uprava Zdravstvenega doma v Trbovljah v imenu vseh občanov iskreno zahvaljuje za njeno požrtvovalno delo v tem času in ji ključice za na mnoga in zdrava leta. Čestitkam Trbovelčanov se pridružuje tudi uredništvo našega lista.

Dan po izvolitvi demokratskega senatorja Kennedyja za predsednika ZDA so newyorški časopisi prinesli naslednjo besedilo, ki je iz leta na novega predsednika: »Predsednikovemu sinu bo ime Martin Luther, pisal pa se bo za Kennedyja.«

Bodica je letela na dejstvo, da je Kennedy prvi katoličan, ki je prišel v Belo hišo. To je svojevrsna posebnost, toda hkrati ima novi predsednik na svojem političnem dosežku še dve drugi značilnosti: je najmlajši predsednik, kar so jih kdaj imeli ZDA, in v Belo hišo je prišel z rekordno majhnim številom večinskih glasov.

Toda šale vstran, po dveh generacijah republikanskih predsednikov (republikanski kandidat Eisenhower je leta 1952. zamenjal demokrata Trumana), je prišel za krmilo ameriške državne barke spet demokrat.

Predvolilna borba med obema kandidatom je bila zelo ostra in huda; vanjo so vpletli vse, od predsednikove avtoritete, ki je podprla republikanskega kandidata Nixona, do filmskih zvezd in varietetskimi pesniki, ki so agitirale za enega ali drugega kandidata.

Ce je demokratski kandidat dobil večino, čeravno dokaj pičlo, je to znamenje, da je v ameriškem javnem mnenju prevladala želja in težnja, naj bi ZDA dobile vlado, ki bi bila sprito z zapletenosti mednarodnega položaja bolj prožna, ki bi imela nove, bolj sveže poglede na probleme, ki danes tarejo svet. In Kennedy je vse to v svojih predvolilnih govorih tudi obljubil. On je bil n. pr. tisti, ki je dejal, da je bila neumnost »oslati U-2 nad ZSSR. Ko so ga vprašali, kaj bi storil, če bi bil na Eisenhowerjevem mestu, je dejal, da bi se zaradi incidenta opravičil Hruščevu: »dejal je tudi, da se je prijavljen sestati s sovjetskimi ministrskimi predstavniki, če se bo pokazalo, da bi utegnil biti sestanek ploden. Toda istočasno je napovedal, da bo moderniziral ameriško armado, da ne bo gledel raketnega orožja zaostajati za Sovjetsko zvezo; zelo ostre besede je rabil tudi glede Kube.

Jasno je, da nihče v uredništvu vsega, kar pove v predvolilni kampanji, kjer se ne pazi dosti na besede. Upajmo, da bo novi predsednik uredništvu tisti del svojega programa, ki obeta pomiritev in odnosa perspektive v tej smeri, pozabil pa na tisti del svojega programa, katerega uredništvu bi sarsa zaostajala položaj.

in to 24 v upravnih smeri ter 36 v gospodarski smeri.

Tehniška srednja šola — strojni oddelki — ima 54 slušateljev, in sicer I. letnik 26, II. letnik 28, medtem ko je v elektrotehniškem oddelku srednje tehniške šole 21 slušatelj.

V kratkem prične z delom večerna mladinska politična šola s 70 slušatelji v 2 oddelkih.

V večerno osemletko se je vpisalo 18 slušateljev.

Kmetijsko gospodarski tečaj oz. šola bo na nadaljevalo 27 slušateljev, ki skozi leto delajo praktično, medtem ko bodo okrog 1. decembra pričeli s teoretičnim poukom.

KLJUB NEUGODNEMU VREMENU ZADNJIH DNI USPEŠNO NAPREDUJEJO DELA PRI UREJANJU NOVE CESTE ZAGORJE-SLAČNIK — TUDI DELA PRI GRADNJI NOVE CESTE SEPARACIJA-KISOVEC DOBRO NAPREDUJEJO

Zagorjani, zlasti še tisti, ki stanujejo na Selu in v Kotredu, so zadnje tedne negotovili zaradi prepočasnega izvajanja del pri urejanju ceste III. reda na odseku Klavniča — Slačnik v Zagorju ob Savi.

Delo pri urejanju te ceste bi morala prevzeti Uprava za ceste OLO Ljubljana. Ker je pa imela ta uprava vse razpoložljive kapacitete za letošnje leto že oddane, je dela prevzelo SGP »Slovenija-cesta« iz Ljubljane. Podjetje je začelo z deli v začetku meseca avgusta in se je obvezalo, da bodo dela končana do 29. novembra letos. Izredno slabo vreme v vseh zadnjih mesecih je močno zadrževalo delavce pri izvedbi del in je bil tako že določen rok skončanja del preložen za mesec dni.

Zadnje dni potekajo dela s precejšnjo hitrostjo. Tako so tudi že tlakovani prvi metri cestišča od Klavnice proti Cankarjevemu trgu. Nove ceste bo tlakovano od Klavnice do postopja Strojnega pletilstva; od tu naprej do Slačnika bo pa cestišče asfaltirano. Pločniki se vzporedno z urejanjem novega cestišča ne bodo dokončno uredili.

Doslej so morali delavci, ki urejajo novo cestišče, opraviti vrsto del, ki niso bila predvidena (prestavitev vodovoda, položitev kanalizacije, poglobitev telefonske kabla avtomatske telefonske centrale in zgraditi nekaj opornih zditev). Pred časom je bilo pa tudi domnjenjeno, da se bo na vsej dolžini ceste od Klavnice do Slač-

ništeli smo torej 464 slušateljev, ki obiskujejo razne večerne oddelke in si pridobivajo ustrezno življenjsko znanje.

Razen teh oblik so v teku izvajanja programi izobraževanja po nekaterih krajevnih področjih.

Tako je za področje kraja Klek izdelan konkreten program s termini do novega leta in so tamkaj že imeli dvoje predavanj.

V Četah imajo prav tako izdelan program s termini in so imeli že eno predavanje.

Na Dobovcu imajo prav tako svoj terminski določen program do novega leta in so imeli že svoje prvo predavanje.

potekajo dela. Kmalu bo dokončno urejeno cestišče od Kisocev do Stop, sedaj pa betonirajo most za obratnimi prostori v Kisovcu, pripravljajo se pa na betoniranje nosilca za most na levem bregu Medije v Stopah.

NAROČNIKI STT V LETU 1961

Zraven predvidene 10-odstotne proizvodnje Strojne tovarne Trbovlje, ki je določena za izvoz v inozemstvo, so za leto 1961 najmočnejši naročniki STT domači prejemniki in druga podjetja. Največji naročnik je Kombina, Kosovo, kateremu sledijo Ibarski rudniki, Rudnik Banovič, Uprava cest OLO Ljubljana, Rudnik Breza, Rudnik Plevlje, Rudnik »Sillko« Gostivar in Rudnik Kakanj.

FILM O MONTAŽNIH GRADNJAH

V četrtek, dne 10. novembra, je uprava Investicijskega biroja iz Trbovlj organizirala predvajanje zanimivega filma o montažnih gradnjah. Film, ki ga je ob 10-letnici delavskega samoupravljanja in ob vpeljavi novega načina gradnje naročilo največje slovensko gradbeno podjetje »Gradis« iz Ljubljane, prikazuje montažni način gradnje stanovanjskih blokov v vseh bistvenih fazah.

Po predvajanju filma je odgovarjal na vprašanja ing. arch. Vede, ki je v uvodnem delu seznanil prisotne zakaj in kako je prišlo do novega načina gradnje.

P. R.

PO SVETU

In kar je še zelo važno: novi predsednik je dejal, da ne rabi filozofiranja in učenih ter dolgovernih razprav, marveč odločne ljudi, ki bodo upravljali in ki bodo v določenih trenutkih sposobni sprejemati hitre odločitve in odgovornosti. Ker imajo demokrati v obeh domovih kongresa tudi parlamentarno večino, novemu stanovanju v Beli hiši ne bo težavno izvajati svojega programa, če upoštevamo običajno strankarsko računico v parlamentu, kar pa v ameriški parlamentarni praksi ne drži vedno. Pogosti so bili namreč že pri-

ren in negotov. Odprlo se je poleg Laosu še novo žarišče: južni Vietnam. V Laosu, kjer že dolgo traja državljanska vojna med vlado Suvana Fume in uporniškim generalom Nosavanom, je položaj približno takšen center, nekakšno politično zmerno krilo, ki se zavzema za nevtralnost politiko svoje dežele (kot je bilo določeno v Ženevi 1954), čeprav je idejno bolj na Zahodu kot na Vzhodu. Na svoji politični levici ima gibanje Patet Lao, ki se je kot Ho Si Minhov Vietnam v Vietnamu, bo-

marveč so izkazali »pomoč« vsaki posamezni garniziji, tako vladnim kot uporniškim. S tem so seveda razdrobili vladno kontrolo nad vojsko in se posebej zapletli položaj, ter hote in premišljeno ustvarili materialne pogoje za nadaljnje upore. Kakor hitro ima namreč komandant garnizije v takih razmerah v rokah sredstva, da redno izplačuje vojske, je postal dejanski gospodar teh čet in jih lahko pošlje kamor hoče, vsaj tako dolgo, dokler bo imel sredstva. To je jasno pokazal kongski primer s polkovnikom Mobutujem, ki je z

neka milijoni belgijskih frankov mogel pridobiti na svojo stran del vojske, s katero je izvedel državni udar.

Skratka, po zadnjih vesteh, po uporabi komandanta garnizije v Luang Prabangu, se je položaj v Laosu še bolj zapletel.

V južnem Vietnamu pa je izbruhnil upor proti Ngo Dien Diemu, predsedniku južnovietnamske vlade, ki sedi v vladni palači s pomočjo dolarjev, ki so jih v južnovietnamski tampon investirali Američani potem ko je francoska politika v Indokini popolnoma propadla: Južno vietnamska vlada, ki je nastala iz borbe francoskih kolonialnih čet proti Ho Siminhovemu osvobodilnemu gibanju v severnem Vietnamu, je seveda načelno antikomunistična in tvori v Aziji eno od katet ideološkega trikotnika Tajpeh-Seul-Saigon.

Upri se je poveljnik padalskega bataljona (ti padalci!), ki je hotel vreči Diema čez, da ni znal preprečiti komunistične infiltracije v državo. Večji del vojske je zaenkrat ostal zvest vladi; vstaja pa še ni zadušena (vsaj v času o pišemo), toda po skopih poročilih, ki jih saigonska cenzura močno reže, bi se moglo sklepati dvojce: da vstaja njima več upanja v uspeh in da pri vstaji ni šlo za gibanje, ki bi imelo bolj pozitivne zunanje-politične poglede kot jih ima sedanja vlada. Nasprotno, vsaj povod za vstajo je bil ta, da je bila upornikom sedanja vlada še premalo reakcionarna.

Nejasna v vsej tej zadevi je tudi vloga tujine. Američani so po prvih zapletih ukinili vojaško pomoč Laosu. Pozneje so sklep prekinili in sporočili, da bodo s pomočjo nadaljevali. Toda pozneje se je izkazalo, da to ni bila več pomoč vladi, s katero bi le-ta nadalje razpolagala,

Prav tako v Zasavju, kjer je bilo že dvoje predavanj.

Najbolje pa je razvilo izobraževanje v klubu Svobode v Trbovljah II in na Rudniku Trbovlje-Hrastnik, kjer imajo terminsko določene programe do konca sezone 1960-61.

Vsekakor velja ob zaključku ponovno poudariti, da je to rezultat pravočasno izdelanih programov in dobre koordinacije Dela Delavske univerze z ustreznimi organizacijami, ki predavanja organizacijsko izvajajo, ter dobrega razumevanja predavateljskega kadra, ki ga je Delavska univerza uspešno angažirala za izvajanje programov.

PRIDNA DEKLETA PRI DELU V HRASTNISKI STEKLARNI, KI BO PRAZNOVALA 20. NOVEMBRA 100-LETNICO OBSTOJA IN 10-LETNICO DELAVSKEGA SAMOUPRAVLJANJA

KONFERENCA OO ZK V RADEŠKI PAPIRNICI

Rekonstrukcija je nujna

Pred dnevi so komunisti v radeški Papirnici pripravili svojo letno konferenco, ki je bila gotovo ena najboljših do sedaj. Konferenci so prisostvovali tudi vsi člani delavskega sveta, upravnega odbora sindikalnega, mladinskega vodstva kakor tudi vsi ostali društveni delavci. Po referatu se je razvila aktivna razprava, v kateri je sodelovalo več kot 50 odst. vseh članov.

Največ so govorili o gospodarski politiki podjetja, ki je bila vseskozi dobra — vendar pa v bližnji bodočnosti splošno pred komunisti in celotnim delovnim kolektivom velike in pomembne naloge v zvezi z razširjenjo proizvodnih kapacitet oziroma z rekonstrukcijo podjetja. Na konferenci je bilo opaziti, da se komunisti dobro zavedajo, kje je njihovo mesto pri reševanju teh vprašanj. Rekonstrukcija podjetja je nujna, saj so vsi obratni zastareli in brez večjih perspektiv. S sedanjim stanjem ne bo več dolgo mogoče izvrševati planskih in ostalih nalog, niti ne bo mogoče dovolj dati za družbeni standard delovnih ljudi. Konferenca je bila mnenja, da je delo v zvezi z rekonstrukcijo osnovna naloga organizacije Zveze komunistov.

Kritično so se dotaknili vprašanja sodelovanja s stanovanjsko skupnostjo v Radešah. Ugotovili so, da je podjetje po vseh svojih močeh pomagalo pri razvoju in sploh delu skupnosti — da pa je bila aktivnost nekatereh posameznikov nezadostna. Poudarjeno je bilo, da so problemi kraja, ki jih rešuje skupnost tudi problemi osnovne organizacije ZK.

Politična aktivnost komunistov je zadovoljiva, vendar pa so tovariši v razpravi predvsem poudarili, da je politična aktivnost stalna naloga slehernega komuniste, in da ne sme biti nikogar, ki se na določenem mestu ne bi vključil v naš družbeni razvoj. Vzporedno s tem je bila nakazana vloga in delo komunistov na terenu.

V razpravi so tudi mnogo govorili o delu samoupravnih organov. Izrečeno so bila mnenja, da je tu še mnogo problemov, ki so potrebni reševanja. Predvsem je treba delati na vzgoji

teh organov, da bo med njimi več odkritosti, ali bolje rečeno, da se bo vsak član DS in UO zavedal, da je dolžan delati in reševati stvari v upravljanju podjetja.

Precej so tudi razpravljali o delu sindikalne organizacije in o njeni politični vlogi, dalje o delu mladinske organizacije, telesno-vzgojnih in prosvetnih društev, o delu v SZDL, o notranje organizacijskih vprašanjih, o odnosih med komunisti itd.

Zanesljivo lahko trdimo, da so se komunisti med seboj pogovorili o vseh vprašanjih, ki so aktualna. Če bodo sprejete zaključke aktivno prenašali v delovno prakso, potem smo lahko prepričani, da uspehi ne bodo izostali — seveda je pa pri tem najvažnejša tudi osnovna ugotovitev na konferenci — da morajo pri delu sodelovati vsi člani.

NA DOBOVCU PROSVETNO DRUŠTVO

Zadnji nedeljo, 13. novembra, so se na Dobovcu zbrali tamošnji amaterji — kulturno-prosvetni delavci in izbrali iniciativni odbor za ustanovitev Prosvetnega društva na Dobovcu. Računajo, da bodo na Dobovcu imeli ustanovni občni zbor Prosvetnega društva Dobovec v nedeljo, 4. decembra.

P. R.

NA DOBOVCU PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

Na seji obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Hrastniku, ki bo predvideno konec meseca novembra, bodo razpravljali o delu hrastniškega OBLO v letu 1959. Hkrati bodo pa sprejeli tudi več sklepov, ki bodo še povečali vlogo in pomen zborov volivcev.

Na seji bodo sprejeli tudi sklep, da se ustanovi komunalni bilten, predvideno z naslovom: »Glas komunite«, ki bo služil za povezavo med volivci in občinskim ljudskim odborom. Praviloma naj bi ta komunalni bilten izhajal redno 15 dni pred zbiranjem volivcev in obravnavoval najvažnejše točke dnevnega reda. Sicer bodo pa v tem biltenu obravnavana tudi druga vprašanja s področja dela in problematike svetov itd.

»Glas komunite« bo hrastniški občinski ljudski odbor dostavljial vsem volivcem v občini.

NA DOBOVCU PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

PROSVETNO DRUŠTVO

Bralci nam pišejo

Tomove prigode

Priladil: Ivan Abram
Ris: Milan Batia

129. — Odpravili so se. Vsak v svojo smer. Tom jo je mahal tako kot dosti krat, ko je skrivoma prisluškoval pogovoru tetke Polly in gospe Harperjeve. Le da se tokrat ni ustavil pri vratih, marveč je kar smuknil skozi okno, česar je bil že vajen. Malce je še počakal, da je Sid trdno zaspal in že se je znašel v svoji postelji, v kateri ni spal že pet noči. Sid ni ničesar opazil, prav tako ni povzročil dvoma niti pri sosedih...

130. — Ko je zjutraj sonce pokukalo skozi okno Sidove in Tomove sobe, je prišla tetka Polly zbuditi Sida. In kako je bila presenečena, ne, kako se je bila prestrašila, ko je zagledala v postelji Toma. Le-ta pa je skozi rahlo priprte veke gledal, kakšen učinek bo povzročil njegov povratek. Ko je opazil dve debeli solzi sreče na licih tetke Polly, je vstal in jo nežno objel, rekoč: "Tetka, saj nisem mislil tako hudo. Le majhno pustolovščino smo hoteli doživeti!"

131. — Tetka Polly ni vedela, ali naj se smeje ali naj joče. Ni vedela, ali naj Toma pošteno naklesti za neslano potegavščino ali... "Tom," je zalitela skozi solze, "zakaj si tak? Zakaj počenjaš take neumnosti? Mar ne veš, kakšne skrbi povzročajo svoji tetki?" — Tom je molčal. Kesal se je in za trdno obljubil, da ne bo več kaj takega napravil. Tetka Polly pa bržkone ni bila enakih misli...

132. — Toda Tom se je prav zares poboljšal. Glejte ga, kako urno hiti v šolo, kajti tudi to je obljubil, da ne bo več učitelju nagajal in da mu ne bo delal sivih las. Učil se bo in pazilj bo v šoli.

Kaj ga še tako vleče v šolo? Tega skoraj ne bi smeli povedati. Toda naj bo: Tom je prepričan, da je Becky že pozabila tiste njegove besede o Amy Lawrenceji in da mu sedaj resnično verjame, da jo ima rad. On je ima že veskozi... **K o n e c**

02. POSTAJA LM LITJIA:
81-902, POSTAJA LM RADECE:
lice (s)aja in Radece v zadnjem tednu ni bil nesreč.

Zagreb
19.00 TV pregled
19.15 TV pošta
19.30 Glasbeni film
Beograd
20.00 TV dnevnik
20.15 Tedenški športni pre-
gled
20.30 TV drama: »Veliki
polnočni misterij« —
A. Obrenović.

 HUMOR

POGUM

Mož je prišel pozno domov.
ena ga sprejme: — Kaj, ti
mi uvaš priti ob tej uri
red oči?

On: — No, torej lahko vidiš
kako pogumnega moža si po-
očila!

LETALA PROTI POŽAROM

V kanadski pokrajini Vancouver, kjer so vsako leto katastrofalni požari na ogromnih gozdnih površinah, so sedaj uvedli dežurno službo protipožarnih letal, ki so v bistvu letališča rezervoarji vode. Na alarmni znak, ki ga oddajajo kontrolne postaje na velikih gozdnih površinah, vzletijo letala iz baze proti morskemu obali. V eni minuti včrpajo njegove črpalke v rezervoar 28 tisoč litrov vode. Letalo nato ponovno vzletijo in v štirih sekundah izlije vso to vodno gmoto na

kraj požara. Ko je operacija zaključena, letalo ponovno odleti po vodi in se ponovno vrača nad področje v ognju. Tako lahko gasilsko letalo v eni sami uri izlije na ogroženo področje 120 tisoč litrov vode, s čimer potopi področje ene četrtine hektara 8 mm pod vodo.

ZOOLOŠKI VRT V SAHARI

V Saharski puščavi so nedavno odprli zanimiv zoološki vrt. Namenjen je proučevanju vseh vrst živali, ki živijo izključno v puščavah. Razen plazilcev, sesalcev, glodalcev in ptic iz Sahare so v tem vrtu tudi živali iz drugih puščav na svetu. Med rednimi primerki tega vrta je tudi puščavska miš, ki v vsem svojem življenju sploh ne pije vode. Na velikem področju zemljišča so tudi razne rastline, ki uspevajo samo na puščavskem pesku in ki jih botaniki še posebej proučujejo.

SEKIRA V KAMNOLOMU

Ko je nekega dne šel Lili Bobić na lov v Miške in Lili skoli star kamnolet, je opazil neko iz kamna strelčo sekuro. Ker se mu je zdelo čudno, jo je previdno izdri ter jo vzel s seboj domov. Po raziskavi so arheološki strokovnjaki ugotovili, da gre za sekuro iz starogrških časov. Takrat so namreč v teh krajih sekali les za gradnjo svojega brodoma. Nekdo od drvarjev je verjetno sekuro tu pozabil in skoli dve tisočletji je skorajda zarasla v kamen.

»SODOBNO GOSPODINSTVO« ŠTEV. 7-8

Nova dvojna številka »Sodobnega gospodinstva« prinaša uvodoma slikovno reportažo iz velike pralnice na japonskih otokih. Prilaga prinaša revija recepturo za pranje v 50-kilogramskem pralnem stroju HIMO, poročilo o uspešnem delovanju stanovanjske skupnosti »Koroška vrata« v Mariboru, urnik poslovanja škofeljske stanovanjske skupnosti in njenih servisov ter razgovor s predsednikom pripravljalnega odbora stanovanjske skupnosti »Vodovodni stolpi« v Kranju.

Zanimiv je prispevek z naslovom »Knečko hišo, iz katerega je razvidna tudi notranja razporeditev prostorov. Članek o določanju višine deleža najemnine v enem stanovanju je namenjen sostanovalcem. Posebno pozornost bo gotovo zbudil članek o načinu gradnje stanovanj za delavke Mariborske tekstilne tovarne, ki gradi komfortna stanovanja za iste delavke — matere, ki morajo same skrbeti za svoje otroke.

Poročilo s posvetovanja o servisni dejavnosti v ljubljanskem okraju daje jasnejšo podobo o težavah, s katerimi se morajo srečevati borci servisni obrati, zlasti pralnice, in daje obenem tudi predloge za reševanje teh težav. Ze daj časa opazimo v trgovinah naših papirnic stenske tape, zato je članek z naslovom »Za lepšanje zelo dobrodošel. Enako velja za članek o vrstah oblog za tla, njihovih lastnostih in o vzdrževanju takih oblog.

V tej številki revije so objavljene rezultati Komisije, ki je pregledovala in ocenjevala ženske bluze — izdelke konfekcije ter natečaja pri svojem delu na vrsto pomanjkljivosti v izdelovanju te vrste oblačil.

SPOMENIK NAŠEMU PRVEMU PILOTU

Naš prvi pilot Edvard Rusjan je poletel 23. novembra 1909 in se je smrtno ponesrečil. Ta datum smatramo kot začetek našega letalstva, ki je do danes toliko napredovalo, da sodi v vrste razvitih letalstev. V tem mesecu bo poteklo natančno 50 let od nesrečne smrti pokojnega Edvarda Rusjana. Edvard Rusjan je bil tudi naš prvi letalski konstruktor.

Da bi odkrili najprimernejšo vrsto za ponovno ozelenitev neplodnega peska Sahare in izboljšati suho klimo. Ta nenačrtovani vrst se stalno obogatuje z novimi primerki puščavske flore in favne.

PRIZOR IZ NOVEGA SLOVENSKEGA FILMA »VESELICA«, KI GA IGRA KINO SVOBODE HRANSTNIK II V POČASTITEV 100-LETNICE STEKLARNE HRANSTNIK

ZEMLJA SE VRTI VEDNO BOLJ POČASI

Med mednarodnim geofizikalnim letom so učenjaki na raznih delih sveta merili spre-

membe v hitrosti vrtenja našega planeta okrog lastne osi. S pomočjo podatkov, ki so jih dali umetni sateliti, so lahko potrdili že znano dejstvo, da se Zemlja vrti vedno bolj počasi in da čas, v katerem se enkrat zavrti okrog sebe, to je dolžina dneva, postaja vse daljša. Čeprav znaša to zaviranje v njenem vrtenju samo delček sekunde na leto, je v zadnjih deset tisoč letih zneslo cel dve uri.

PRIZNANJE JUGOSLOVANSKEMU KIRURGU

Društvo za kirurgijo v Münchnu je izbralo predstojnika kirurške klinike medicinske fakultete v Zagrebu prof. dr.

Dimitrija Juzbašiča za svojega dopisnega člana. Dr. Juzbašič je že dopisni član Mednarodnega kolegijskega v Washingtonu ter društva kirurgov v Lyonu in v Rimu. Zadnja leta je imel nekaj predavanj na strokovnih sestankih kirurgov v Zahodni Nemčiji, nedavno pa je dokončal pisanje dveh velikih poglavij iz kirurgije kot sestavnih dela velikega kirurškega priročnika, katerega avtorji so priznani kirurgi iz Zah. Nemčije in drugih evropskih držav.

20 LET ČAKA NA VLAK

Cudno strast ima šestdesetletni upokojenec iz Vladočnega Hana Mika Mihajlovič. Polnih dvesto let vsak dan pričaka na železniški postaji vse potnike in brzovalke, ki imajo postanek v Hanu. Hkrati pa tudi počaka, da odpeljejo naprej. Domnevali so, da je nezmožen, da bi prišel na postajo vlak, ki ga Mika ne bi pričakal.

Na vprašanje prijateljev, zakaj to počeka, Mika odgovarja: »V Hanu nimamo nobenega posebnega razvedrila. Tako vsaj gledam pisano množico ljudi, ki prihajajo in odhajajo iz našega kraja.«

SLOVENSKA CONSKE LIGA NEPRIČAKOVAN — A ZASLUŽEN PORAZ RUDARJA

SLOVAN : RUDAR 4:1 (2:0)

V 8. kolu je Rudar gostoval v Ljubljani, kjer je kot favorit nastopil proti domačemu Slovanu. Najbrž je bilo malo nogometašev navijačev in tudi strokovnjakov, ki bi v tem srečanju dajali prednost Slovanu, saj so le-ti, na zadnjih tekмах sodeč, imeli samo prednost domačega igrišča — in nič več. Rudarjeva enajstorka je pa s svojo igro temeljito vplivala na razvoj dogodkov na igrišču in tako povsem zasluženo doživela visok poraz. Zgodilo se je takole: Nekaj minut sta se oba nasprotnika trudila, toda domači so zaradi poštenosti igre vse bolj resneje ogrožali Rudarjeva vrata. Nič ni pomagalo »renomé«, niti ne sorazmerno visoko mesto na lestvici, kajti neborbeni Trboveljčani so zaigrali tako, kot da bodo točke kar same od sebe priplisane niti in ne tistemu, ki bo na tekmi dosegel več golov. Zato tudi ni prav nič čudno, da so se gledalci čudili, kako je mogel Rudar s tako igro dobiti toliko točk. Že v prejšnji številki smo opozorili na šibko točko Rudarja, toda igralci so verjetno navedena dejstva smatrali za nerešena in se menda tako vželi v vlogo »boljšega« na tekmi s »slabšim«, da »slabšim« ni bilo pretežno doseči učinkovite zmage in obeh dragocenih točk. Tako o tej tekmi res ne bi pisali več kot samo kratek komentar, ki ga je lepo podal gledalec iz te tekme — Slovan je imel na igrišču v dresih 11 poštenih igralcev, Rudar pa 11 v dresu oblečenih — gledalcev.

Edini gol za Rudarja je dosegel Suliagić.

V predtekmi so mladinci Rudarja izgubili s Slovanom 2:1.

REPUBLIŠKA ROKOMETNA LIGA

MLADOST : RUDAR 17:9 (8:3)

Zadnje kolo jesenskega dela v rokometni ligi sloer ni bilo popolno, saj sta bili na sporedu samo dve tekmi, toda kljub temu je bil okrnjen spored zelo zanimiv, saj sta obe srečanja mladost : Rudar in Slovan : Odred odločali o jesenskem prvaku. Kaže, da je tekmovalni komisij »srečno« osvojili Odred iz Ljubljane, za kar njihovi voditelji najkrajše čestitamo.

Zadnja tekma v Kranju oslabilenemu Rudarju ni prinesla zelene uspeha. Morala v moštvo je padla in zaradi tega domačim ni bilo težko osvojiti obeh točk. Rudar je s tem zavrnil prvo mesto in tudi nastop v hrvaški zimski rokometni ligi. Tekma je bila povprečna, sodnik Milčič iz Ljubljane je sodil zelo dobro, gole so dosegli Ačun 5, Zagar 3 in Pavlič 1 za Rudarja, za domače pa Petrič 7, Poljka 4, Juvan 4, Solešek in Vagaja po 1.

LJUBLJANSKA NOGOMETNA PODZEVA

PRVI PORAZ RUDARJA IZ HRANSTNIKA

GRAFICAR (Ljubljana) : RUDAR (Hrastnik) 0:0

Nogometaši hrastniškega Rudarja so v nedeljo gostovali v Ljubljani. Tekma je bila odigrana na igrišču Graficarja pred okoli 400 gledalci, od teh je bilo okoli 200 navijačev iz Hrastnika.

Tekma se je začela z obojestranskimi napadi. Vendar imajo Rudarjenci več od igre. V 15. minuti strelja Zorčič iz obrata na vrata Graficarja, vendar je vratar na mestu. Hrastničani napadajo še naprej, vendar je na mestu odlična obramba domačih z Jovanovičem na čelu.

Ze takoj v začetku drugega dela igre prevzamejo pobudo gostje, kljub vsemu prizadevanju pa ne morejo pridobiti v kazenski prostor domačih. V 15. minuti je v kazenskem prostoru Graficarja dvakrat grobo zrušen napadalec Rudarja Zorčič, vendar sodnik Betetto iz Ljubljane ne dosodi ničesar.

V 80. minuti je napravil Arnsček od Rudarja brez potrebe prekiček. Prosti strel s kakih 30 metrov izvede Jovanović. Vrata Rudarja je žogo izboksal na glavo srednjemu napadalcu, ki jo je takoj podal Fakčič, to jo je pa usmeril v vrata. Tako je prišel v 81. minuti v vodstvo Graficar. Gostje poskušajo rezultat vsaj izenačiti, vendar brezuspešno.

V tipični prvenstveni tekmi, v kateri se je odlikovala zlasti odlična obramba Graficarja, napad Rudarja pa ni bil ravno najbolje ugašen, so nogometaši hrastniškega Rudarja izgubili prvi dve točki v prvenstvenem tekmovanju ljubljanske nogometne podzeve.

V predtekmi so igrali mladinci obeh klubov neodločeno 1:1.

V nedeljo gostujejo nogometaši hrastniškega Rudarja v Polju proti domačemu Papirničarju.

TOČKA ZA BRATSTVO V DUPLICI

DUPLICA : BRATSTVO (HRANSTNIK) 2:2

majhna okolnost, na podlagi katere prej ali slej sledi razkritje. Potreben pogoj je seveda, da se stvari loti pravi mož...

Krag je bil očitno zelo dobre volje.

Kakor vsi resnično dobri detektivi, je tudi Krag imel slabe trenutke, v katerih je čutil neprimerno željo po tem, da bi pohljal svojo bistroumnost.

»Kaj nameravate storiti?« je vprašal šef.

»Se enkrat se nameravam vrniti v Jaervene stanovanje in ga temeljito preiskati,« je odgovoril Krag. »Morda najdem kakšno oporo.«

Šef je priklimal in detektiv ga je zapustil.

Ko se je nekaj ur pozneje spet vrnil v pisarno, je izraz in njegovem obrazu pričal, da pi našel ničesar.

»Videl sem samo veliko množico papirja,« je poročal šefu. »Čudim se, da ni po Jaervenu sprazdevalo še več ljudi, odkar je bil izginil. Zapisal sem si imena vseh, s katerimi je imel oderuh posle. Je prav zanimiv seznam. Pa vse to mi nič ne pomaga. Samo še nekaj moram storiti.«

»In kaj je to?«

»V njegovo blaginjo moram vlomiti. Naročil sem, naj jo prinesejo semkaj. Osem moj po pravkar prenaša v stražni lokal. Bilo bi prav umestno, če bi vlomljenju prisostvovalo nekaj sodnih uradnikov.«

Šef je poklical po telefonu nekaj uradnikov. Ko so ti prispeli, so se vsi napotili v veliki stražni prostor, kamor so medtem že postavili blaginjo. Poklicali so tudi ključavničarja, ki je prinesel s seboj nekaj orodja, potrebnega za razbitje blaginje. Ključavničar se je lotil dela, pa ga je moral kmalu opustiti.

»To je najtrdnjša blaginja, kar sem jih videl doslej,« je rekel. »Če pravilno sodim, jo bo treba razstreliti s dinamitom. Ne pojde drugače.«

Asbjörn Krag je nekaj naročil enemu izmed postreščkov in ta se je takoj napotil v smeri proti Kragovi zasebni pisarni.

Kmalu se je vrnil in imel v roki kovček, prevlečen s črnim usnjem. Detektiv je kovček odprl in njegovo vsebino zvedal na mizo. Šef, ključavničar in uradniki so ga gledali iz naraščajočim začudenjem.

V kovčku je bilo vlomilsko orodje, izredno fino izdelano, vse bleščeče svetlo in ostro brušeno. Kakor da bi bili kirurški instrumenti. Bile so vmes majhne, ostre pile, fini svedri, močna »svinjska noga« in drugo. Največji instrumenti so bili pol metra dolgi, najmanjši pa ne večji od navadne šivanke.

Krag je vzel nekaj tega orodja in se spravil nad blaginjo. Šliše se je, kako se je zabodel sveder v trdo jeklo in kako je žaga s sikajočim glasom prerezala kovino, da se je drobna, bela žagovina vsula po vratah blaginje. Samo še zamah s »svinjsko nogo« in blaginja je bila odprta.

Šef je izgubil govor od osuplosti. Asbjörn Krag pa je rekel čisto mirno, medtem ko mu je lahen nasmešek zaigral okrog ust:

»Le veselite se, gospodje, da sem na vrsti strani!«

(Daleč prihodnje)

SVEN ELVESTAD: Povest o sivi rokavici

Samomor je čisto izključen. Tudi je nemogoče, da je mož pobegnil. Izginiti je moral samo na tak način, da ga je kdo umoril. Oderuh Jaerven po mojem mišljenju zanesljivo ni več živ.

Molče in pazljivo je bil šef poslušal Kragovo poročilo. Zdaj pa zdaj je malo pokimal, da bi pokazal, da soglaša z detektivnimi izjavami.

Krag je nato pripovedoval o oglasu, ki ga je dal v dnevnik. »V današnji večerni izdaji je bil oglas prvič tiskan,« je rekel. »Najbrž ga je prizadela oseba že brala, in če ima čisto vest, se bo, mislim, kmalu oglasila.«

Komaj je bil Krag izpregovoril te besede, je zazvonil telefon. Klic je prišel iz dnevniškovne uprave.

»Gospod, ki ste ga iskali z oglasom, se je oglasil,« je naznanila uprava lista.

Krag je poklical stražnika in ga prosil, naj pošle tistega gospoda, ki se je oglasil na časniki notico in navedel v svojem pismu svoj naslov. Potekla je ura, preden je tujec prišel. Krag ga je po vdovinem opisu spoznal.

Bil je velik, koščeni mož, ki je štel kakšnih štirideset let. Bil je elegantno oblečen.

Krag se mu je oprostil zaradi nadlegovanja, češ da je zelo važno, ako mu bo mogel kaj povedati o obisku agenta Jaervena dvanajstega tega meseca.

Mož se je spočetka malo jezil, da mu policija povzroča poti. Kmalu je postal dobre volje in je dal zaprosena pojasnila.

Dvanajstega tega meseca, da je prišel v denarno stisko. Šlo je samo za majhen znesek. Zaradi tega je sklenil, obrniti se na Jaervena. Oderuh mu je v podobnih okoliščinah že ponovno pomagal iz zadrege, čeprav je sicer zahteval nesramno visoke obresti.

»Sel sem torej k njemu,« je nadaljeval, »in potrkal na njegova vrata, toda ni mi hotel odpreti.«

»Ali morda ni bil doma?«

»Zanesljivo je bil doma. Šliše sem čisto razločno, da je stopal po sobi sem in tja. Stresel sem vrata, pa mi tudi ni odprl. Sklonil sem se, da bi pogledal skozi luknjico v ključavnici.«

»Torej ni tičal ključ v njej?«

»Ne.«

»Ali ste kaj videli?«

»Da videl sem Jaervena. Čisto razločno sem ga videl. Stal je pri oknu.«

»Ali je imel glavo obrnjeno proti vam?«

»Ne, kazal mi je hrbet.«

»Kako dolgo ste ga videli tako stati?«

»Samo sekundo.«

»Ali ga niste dalj časa opazovali?«

»Da, hotel sem, toda on je z roko zakril luknjo v ključavnici.«

»Rekli ste pravkar, da je stal pri oknu.«

»Res je bilo tako. Toda menda je opazil, da sem ga gledal, kajti prišel je zadensko proti vratom in položil roko na ključavnico.«

»Zadensko? Ali se vam ni zdelo to čudno?«

Mož ga je osuplo pogledal.

»Da, zdaj, ko ste me na to opozorili, se tudi meni zdi to zelo čudno.«

Krag je nekaj zapisal v svojo zapisnico.

»Vi ste Jaervena videli že prej?« ga je vprašal.

»Seveda. Spoznal sem ga takoj. Ze ponošena stara obleka je zadostovala za dokaz, da je bil res on.«

»Kako dolgo ste stali pred vrati?«

»Četrto uro, potem sem šel. Zelo sem se jezil, ker me ni sprejel. No, na srečo sem dobil denar potem drugje. Ali želite še kakšno pojasnila od mene?«

»Ne. Hvala lepa!«

Tujec je šel, očitno začuden zaradi mnogih nenavadnih vprašanj, na katera je detektiv hotel imeti odgovor.

Absjörn Krag je sedel nekaj časa in gledal predse. Bil je zelo zamisljen. Zdajci je pogledal svojega šefa in v njegovih očeh se je zasvetilo. Znamenje, da mu je šinila v glavo dobra misel.

Vzel je zapisnico spet iz žepa, listal po njej in primerjal različna dejstva in datume.

Bil je videti skoro nekoliko vročičen, nemiren, kar se mu je zgodilo zmeraj, kadar se je domislil kaj dobrega.

Takoj nato se je spet pomiril.

Z enim zamahom je zaprl zapisnico in vstal.

»Zdaj je čas, da se lotim dela,« je rekel. »Zgodil se je zločin in opravka bomo imeli z nevarnim in pretkanim hudodelcem.«

»Ali ste že našli kakšno oporo?« je vprašal šef z zanimanjem.

»Mislim, da. Pravkar začeljem nekaj sumiti, čeprav se nimam čvrste podlage. Videli bomo, če bo obveljalo moje staro naziranje, da se pri hudodelstvu, pa naj je bilo izvršeno še tako mojstrsko, naposled najde